AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2022/1747 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2022. május 4.)

az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) 2020. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

– tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség 2020. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

– tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0113/2022),

A. mivel a bevételi és kiadási kimutatása ([1]) szerint az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (a továbbiakban: az ügynökség) 2020. évi pénzügyi évre szóló végleges költségvetése 89 649 723 EUR volt, ami 2019-hez képest 18,48 %-os, a külső címzett bevételek növekedésének betudható növekedést jelent; mivel 2020-ban az inflációs ráta az Unióban 0,7 %-os volt; mivel az ügynökség költségvetése főként az uniós költségvetésből (75,29 %), valamint a Kopernikusz programra vonatkozó egyedi megállapodás keretében (22,68 %) nyújtott hozzájárulásokból származik;

B. mivel a Számvevőszék az ügynökség 2020. évi pénzügyi évről szóló éves beszámolójáról készített jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapította, hogy kellő mértékben megbizonyosodott az ügynökség éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint arról, hogy az annak alapjául szolgáló ügyletek jogszerűek és szabályszerűek;

Költségvetési és pénzgazdálkodás

1. megelégedéssel nyugtázza, hogy a 2020. évi pénzügyi év során folytatott költségvetés-ellenőrzési erőfeszítések eredményeként a költségvetés végrehajtási aránya 99,96 %-os szintet ért el, ami 2019-hez képest 0,04 %-os, csekély mértékű csökkenést jelent; megállapítja, hogy a kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya 86,12 %-os volt, ami az előző évhez képest 3,71 %-os csökkenést jelent;

2. elismeri az ügynökség kulcsfontosságú szerepét abban, hogy minőségi adatokat szolgáltasson a környezet állapotáról, ami egyre fontosabb lesz azon hatalmas kihívások fényében, amelyek az Unió előtt állnak az éghajlatváltozásnak és a biológiai sokféleség csökkenésének kezelése terén; üdvözli, hogy az uniós intézmények meghallgatják az ügynökség véleményét és javasolja, hogy az ügynökség tudományos bizottsága játsszon kulcsszerepet a Bizottságnak való tanácsadás terén;

Teljesítmény

3. megjegyzi, hogy az ügynökség arról számol be, hogy 2020-ban a terveknek megfelelően túllépte fő teljesítménymutatókkal kapcsolatos elvárásait, annak ellenére, hogy a szervezetnek kezelnie kellett a Covid19-világjárvány miatt felmerülő kockázatokat és kihívásokat;

4. a 2019. évi mentesítési jelentés nyomon követése tekintetében megjegyzi, hogy az ügynökség együttműködik a Bizottsággal a feladatok azonosításában és a Bizottság érintett szolgálataival való megosztásában, elkerülve ezáltal az egymást átfedő feladatokat; megjegyzi, hogy az ügynökség nem talált átfedést az uniós ügynökségek hálózatához tartozó más ügynökségeinek feladataival; megjegyzi, hogy az ügynökség koordinál bizonyos feladatokat, és egyes jelentéseket más ügynökségekkel, például az Európai Vegyianyag-ügynökséggel (ECHA) és az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatósággal (EFSA) közösen készít el;

([1]) HL C 114., 2021.3.31., 14. o.

5. a 2019. évi mentesítési jelentés nyomon követése tekintetében az ügynökség egyes tevékenységeinek végrehajtásával kapcsolatos elégedetlenséget illetően megjegyzi, hogy az ügynökség olyan további új feladatokat is vállalt például az európai zöld megállapodással, a 8. környezetvédelmi cselekvési programmal és a fenntartható finanszírozással kapcsolatban, amelyekhez nem biztosítottak elegendő forrást és személyzetet a vonatkozó jogszabályokban meghatározott célok eléréséhez; megjegyzi, hogy az ügynökség több tevékenység és a Bizottsággal való együttműködés révén közvetlenül támogatta az európai zöld megállapodás és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keret végrehajtását; megjegyzi továbbá, hogy az ügynökség operatív személyzetet csak e tevékenységek elvégzésére különített el, ami egyre hangsúlyosabbá teszi támogató funkcióit; felhívja az ügynökséget, hogy kezdjen megbeszéléseket a Bizottsággal – adott esetben az uniós ügynökségek hálózatán keresztül – e kérdések megoldása érdekében, és számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az ezzel kapcsolatos fejleményekről;

6. a Számvevőszék 2019- évi mentesítési jelentésében az ügynökség informatikai hálózatára vonatkozóan szereplő észrevételek nyomon követése tekintetében megjegyzi, hogy az ügynökség 2020-ban, a világjárvány előtt digitalizációs kezdeményezéseket indított, és hogy 2020 márciusa óta ezeket a kezdeményezéseket felgyorsította a korlátozó intézkedésekkel kapcsolatos helyzet; felhívja az ügynökséget, hogy folytassa a kiberbiztonsági fenyegetések nyomon követését és tegye meg a megfelelő intézkedéseket;

7. megjegyzi, hogy az ügynökség előterjesztette „A levegőminőség Európában – 2020. évi jelentés” című dokumentumot, amely a Covid19-világjárvány által okozott egyedi helyzetet felhasználva dokumentálja a kijárási korlátozásoknak az európai városok levegőminőségére gyakorolt hatását;

8. hangsúlyozza, hogy az ügynökség megbízható és független információkat szolgáltat a környezetről; elismerését fejezi ki a 2020-ban közzétett eredmények minőségéért, beleértve a Covid19 miatti korlátozó intézkedések által a légszennyező anyagok koncentrációjára gyakorolt hatás értékelését, egy új ipari kibocsátási portál létrehozását, a nehézgépjárművek CO_2-kibocsátására vonatkozó első adatok összegyűjtését és a valós CO_2-kibocsátásra vonatkozó jövőbeli jelentéstétel előkészítését;

9. emlékeztet arra, hogy 2020-ban az ügynökség elkészítette a környezet állapotáról szóló 2020. évi jelentést ([2]), valamint egyéb értékeléseket és tájékoztatókat készített olyan témákban, mint a biohulladék-gazdálkodás és -kezelés, a biológiailag lebomló műanyagok, az európai hulladékgazdálkodás előtt álló kihívások, a levegőminőség és a zajszennyezés, valamint Európa jövőbeli érintettsége az olyan jelentős éghajlati veszélyek által, mint az aszályok, az áradások, az erdőtüzek és a tengerszint emelkedése a 21. század folyamán és a későbbiekben;

Személyzeti politika

10. megállapítja, hogy 2020. december 31-én a létszámterv végrehajtása 96,92 %-os volt: az uniós költségvetés értelmében engedélyezett 130 álláshelyből (a 2019. évi 124 engedélyezett álláshelyhez képest) 3-at töltött be állandó kinevezett tisztviselő és 123-at ideiglenes alkalmazott; megjegyzi, hogy ezen felül 71 szerződéses alkalmazott és 12 kirendelt nemzeti szakértő dolgozott az ügynökségnél 2020-ban;

11. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az igazgatásért felelős támogató személyzet, valamint a tartalommal foglalkozó koordinációs és operatív személyzet aránya nem kiegyensúlyozott; javasolja, hogy működésének biztosítása érdekében az ügynökség kapjon nagyobb számú támogató személyzetet;

12. tudomásul veszi az ügynökség felső vezetésének nemek szerinti mérlegét: 8 főből 5 férfi (62,50 %); tudomásul veszi az ügynökség igazgatótanácsának nemek szerinti mérlegét: 30 főből 16 férfi (53,34 %); tudomásul veszi továbbá az ügynökség teljes személyzetének nemek szerinti mérlegét: 203 főből 111 nő (54,68 %); rámutat azonban arra, hogy az új alkalmazottak felvételekor és az előléptetések során az ügynökségnek szem előtt kell tartania, hogy a pályázók készségei, ismeretei és tapasztalata a legfontosabb tényezők; rámutat, hogy szem előtt kell tartani a személyzet tagjai közötti földrajzi egyensúly biztosításának szükségességét is;

13. a 2019. évi mentesítés során az eszközök korlátozottságára vonatkozóan tett észrevételek tekintetében megjegyzi, hogy az ügynökség továbbra is jelentést tesz a Bizottságnak, amelyben értékeli erőforrásigényeit; megjegyzi továbbá, hogy ezeket az erőforrásigényeket nem mindig elégítik ki vagy foglalják bele a Bizottság által előterjesztett költségvetési tervezetbe; felhívja az ügynökséget és a Bizottságot, hogy dolgozzanak ki fenntartható tervet annak érdekében, hogy az ügynökség az szükségleteinek és feladatainak megfelelően kapjon erőforrásokat, és hogy számoljanak be a mentesítésért felelős hatóságnak az ezzel kapcsolatos fejleményekről;

([2]) Európai környezet – helyzetkép és kilátások 2020-ban https://www.eea.europa.eu/soer/2020

14. aggodalmát fejezi ki az ügynökség igazgatótanácsának nagy létszáma miatt, mert ez megnehezíti a döntéshozatalt és jelentős adminisztratív költségekkel jár;

15. a standard kérdőívre adott válaszok tekintetében megjegyzi, hogy 2020-ban a fenntartható finanszírozásra vonatkozó jogszabályokban a Bizottság az ügynökséget támogató feladatok ellátására jelölte ki, ehhez egy ideiglenes alkalmazotti és egy szerződéses alkalmazotti álláshelyet biztosítva, ami az ügynökség uniós támogatásának 0,3 millió EUR-val történő növelését jelenti annak érdekében, hogy az ügynökség rendelkezzen a további feladatok elvégzéséhez szükséges személyzettel; megjegyzi továbbá, hogy a Parlament az alaptámogatást 1,3 millió EUR összeggel megnövelve módosította az ügynökség 2020. évi költségvetését, és öt ideiglenes alkalmazotti és két szerződéses alkalmazotti álláshelyet biztosított számára annak érdekében, hogy forrásokat bocsásson az ügynökség rendelkezésére az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó új feladatok – különösen az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése elleni küzdelem – támogatásához;

16. a 2019. évi mentesítési jelentés nyomon követése tekintetében a személyzeti iránymutatásokkal kapcsolatban megjegyzi, hogy az ügynökség felülvizsgálta az érzékeny álláshelyekre vonatkozó politikáját, és a Számvevőszék ajánlásaival összhangban 2020. december 3-án igazgatótanácsa elfogadta az Európai Környezetvédelmi Ügynökség bizalmi tisztségek azonosítására és kezelésére vonatkozó iránymutatásáról szóló határozatát;

17. üdvözli a személyzeti politika terén a távmunka és az egészséges élet előmozdítása érdekében tett erőfeszítéseket, és továbbra is ösztönzi az ügynökséget, hogy folytassa egy hosszú távú emberierőforrás-politikai keret kidolgozását, amely a munka és magánélet közötti egyensúlyra, az egész életen át tartó pályaorientációra és karrierfejlesztésre, a nemek közötti egyensúlyra, a távmunkára, a földrajzi egyensúlyra, valamint a fogyatékossággal élő személyek felvételére és integrációjára irányul;

Közbeszerzés

18. megjegyzi, hogy az ügynökség aktívan folytat a Bizottsággal közös közbeszerzési eljárásokat; megjegyzi, hogy az ügynökség az elektronikus igazgatási folyamatokra (közbeszerzés, pénzügyek és emberi erőforrások) való áttérésre összpontosít, ami hatékonyságjavulást eredményezett, és segítette az ügynökséget abban, hogy a Covid19-világjárvány kezdetekor gyorsan és hatékonyan áttérjen az otthoni munkavégzésre;

Az összeférhetetlenségek megelőzése és kezelése, valamint az átláthatóság

19. elismeri az ügynökségnek az átláthatóság biztosítására, az összeférhetetlenségek megelőzésére és kezelésére, valamint a visszaélést bejelentő személyek védelmének biztosítására irányuló meglévő intézkedéseit és folyamatos erőfeszítéseit;

20. a 2019. évi mentesítési jelentés nyomon követése tekintetében megjegyzi, hogy az ügynökség igazgatótanácsának tagjait folyamatosan emlékeztetik arra a kérésre, hogy bocsássák rendelkezésre önéletrajzukat és érdekeltségi nyilatkozataikat az ügynökség honlapján való közzététel céljából; határozottan úgy véli, hogy az igazgatótanácsi tagok önéletrajzainak és érdekeltségi nyilatkozatainak közzétételét kötelezővé kell tenni, és az nem történhet önkéntes alapon; felszólítja az ügynökséget annak biztosítására, hogy az igazgatótanács tagjai feleljenek meg ennek a követelménynek, és hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az ezzel kapcsolatos fejleményekről;

Belső kontroll

21. tudomásul veszi a belső kontrollra vonatkozó keretrendszer ügynökség által elvégzett értékelését és az ügynökség azon következtetését, amely szerint míg a korábbi években bizonyos belsőkontroll-elveket végrehajtottak és azok eredményesen működtek, ezen elvek jelenleg csak részben tekinthetők végrehajtottnak vagy eredményesen működőnek; tudomásul veszi az ügynökség azon következtetését, hogy ehhez a vezetőségnek haladéktalanul reagálnia kell az új munkamódszerekre; megjegyzi, hogy a Covid19-cel kapcsolatos bizonytalan körülmények ellenére az ügynökség belső kontrollrendszere azt mutatja, hogy az ügynökség személyzetének sikerült gyorsan alkalmazkodnia a helyzethez, és végrehajtotta a 2020-ra tervezett munkaprogramot, új eljárásokat beépítve fellépéseibe;

A Covid19-járványra való reagálás és az ügymenet-folytonosság

22. megjegyzi, hogy az ügynökség a világjárványhoz kapcsolódó korlátozásokra reagálva online munkaerő-toborzást vezetett be, amit a Systal munkaerő-felvételi platform alkalmazása támogatott, amely lehetővé tette az ügynökség számára, hogy 2020-ban nagyszámú munkaerőt vegyen fel, és az év végén alacsony legyen a betöltetlen álláshelyek aránya;

23. megjegyzi, hogy az ügynökségnek a Covid19-világjárványra és a kapcsolódó korlátozásokra adott válasza pozitív hatást gyakorolt az ügynökség 2020. évi környezeti teljesítményadatainak többségére, amelyek azt mutatják, hogy a kiküldetésekből és ülésekből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás jelentős mértékben csökkent (a 2015–2019-es átlaghoz képest körülbelül 90 %-os csökkenés), lényegesen csökkent továbbá a villamos energia, a fűtés, a víz, a papír és a hulladék felhasználása, mivel kevesebb alkalmazott dolgozik az ügynökség helyiségeiben, felhívja az ügynökséget, hogy az elkövetkező években alkalmazza működése során a világjárvány nyomán e tekintetben levont tanulságokat;

Egyéb megjegyzések

24. üdvözli az ügynökség azon döntését, hogy az Unió megemelt éghajlat-politikai céljaival összhangban megerősíti az éghajlatbarát műveletekről a klímasemleges műveletekre való áttérés iránti elkötelezettségét;

25. felkéri az ügynökséget, hogy továbbra is mozdítsa elő az egyéb uniós ügynökségekkel és nemzetközi szervezetekkel folytatott együttműködést az emberi tevékenység környezeti hatásainak jobb értékelése érdekében, és ösztönözze a párbeszédet az érdekelt felekkel és a polgárokkal;

26. üdvözli az ügynökség arra irányuló erőfeszítéseit, hogy környezetbarát munkakeretet hozzon létre, üdvözli továbbá az ügynökségnek a szénlábnyoma és energiafogyasztása csökkentése, valamint a papírmentes munkafolyamatok kialakítása érdekében tett valamennyi intézkedését; a 2019. évi mentesítési jelentés költséghatékonysággal és környezetbarát gyakorlatokkal kapcsolatos észrevételeinek nyomon követése tekintetében megjegyzi, hogy az ügynökség irodaépülete a XIX. században épült, és ezért a helyiségek energiahatékonyságának javítására vonatkozó lehetőségek korlátozottak; megjegyzi, hogy környezetközpontú irányítási rendszerének részeként az ügynökség elkötelezett amellett, hogy folyamatosan javítsa általános energiahatékonyságát azáltal, hogy az épületben meghatározott ablakokat lecserél, és több emeleten tevékenységalapú munkaterületek használatára tér át, ami további javulást fog eredményezni az egységnyi területre jutó energiahatékonyság terén; megjegyzi továbbá, hogy az ügynökség a villamos energia 100 %-át megújuló forrásokból szerzi be; felszólítja az ügynökséget, hogy tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot az ezzel kapcsolatos fejleményekről;

27. az akadálymentesítéssel kapcsolatos észrevételek nyomon követése tekintetében megjegyzi, hogy az ügynökségnek még ki kell igazítania online platformjait annak érdekében, hogy azokat akadálymentessé tegye a fogyatékossággal élő személyek számára;

28. emlékeztet arra, hogy fokozni kell az ügynökség digitalizálását a belső működés és irányítás tekintetében, de az eljárások digitalizálásának felgyorsítása érdekében is; hangsúlyozza, hogy az ügynökségnek továbbra is proaktívnak kell lennie e tekintetben, hogy mindenképpen elkerülhető legyen az ügynökségek közötti digitális szakadék kialakulása; ugyanakkor felhívja a figyelmet arra, hogy minden szükséges biztonsági intézkedést meg kell tenni a kezelt információk online biztonságát fenyegető kockázatok elkerülése érdekében; felhívja az ügynökséget, hogy gyorsabban dolgozza ki kiberbiztonsági politikáját, 2022. január 31-ig készítse el azt, és erről tegyen jelentést a mentesítésért felelős hatóságnak;

29. az eredmények nyilvános terjesztésével kapcsolatos észrevételek nyomon követése tekintetében megjegyzi, hogy az ügynökség online tájékoztatási tevékenységeket hajtott végre, és 2020-ban kiszélesítette az innovatív formátumok alkalmazását, például nyitórendezvények, a „Kérdezzen meg egy szakértőt” sorozat és viták révén; megjegyzi, hogy az ügynökség részt vesz egy ügynökségek közötti projektben, amelynek célja a mutatóinak javítása kommunikációs potenciáljukra összpontosítva; megjegyzi, hogy az ügynökség honlapján regisztrált látogatások száma 2020-ban meghaladta a 8 milliót; felhívja az ügynökséget, hogy számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az ügynökség online jelenlétének észszerűsítését célzó jövőbeli változásokról;

30. a Számvevőszék médiaeléréssel kapcsolatos észrevételeinek nyomon követése tekintetében megjegyzi, hogy az ügynökség a környezettel és az éghajlattal kapcsolatos ismeretek megbízható uniós szintű forrásaként továbbra is növeli láthatóságát; megjegyzi, hogy 2020-ban az ügynökség a médiában 25 626 cikket tett közzé – ami 2019-hez képest 80 %-os növekedést jelent –, és összességében 178 593 követőre tett szert, ami 2019-hez képest 56 %-os növekedést jelent;

31. a mentesítő határozatot kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2022. május 4-i állásfoglalására ([3]).

([3]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0196.